

ABLV Bank

Paveiktais finanšu noziegumu novēršanas
un apkarošanas jomā banku līmenī

ABLV

BANKAS PROFILS

Īss bankas apraksts

ABLV Bank, AS pašlaik ir lielākā neatkarīgā privātā banka Latvijā ar grupas pārstāvniecībām 9 ārvalstīs un 11 dažādās pilsētās un meitas banku Luksemburgā ABLV Bank Luxembourg, S.A. ABLV Bank, AS peļņa 2017. gada 1. pusgadā bija EUR 26,3 miljoni. Bankas pamatdarbības ienākumi – EUR 55,3 miljoni. Bankas kapitāls un rezerves – EUR 326,9 miljoni. Bankas kapitāla pietiekamības līmenis 2017. gada 30. jūnijā bija 21,96%, bet likviditātes rādītājs – 76,78%.

Kredītreitings, ja tas piešķirts bankai, vai tās emitētajiem un/vai regulētajā tirgū iekļautajiem finanšu instrumentiem

Kredītreitings Bankai nav piešķirts.

Galvenie bankas darbības (biznesa) virzieni

Bankas galvenie darbības (biznesa) virzieni – bankas operāciju pakalpojumi, investīcijas, konsultācijas (skatīt www.ablv.com).

Apdrošinājums (% no kopējā apdrošinājuma) ar uzņēmumiem, kas klasificējas kā čaulas uzņēmumi

Banka ir izvērtējusi riskus sadarbībai ar čaulas uzņēmumiem un sadarbojas tikai ar respektabliem uzņēmumiem ar likumīgām komerciālām interesēm, kuriem piemītošais un ar kuru veiktajiem darījumiem saistītais NILLTF risks Bankai ir pieņemams.

Akcionāru struktūra un darbības (biznesa) profils

Akciju kontrolpakete pieder Bankas dibinātājiem un lielākajiem akcionāriem – Ernestam Bernim un Oļegam Fiļam. Pārējo akcionāru vidū ir Bankas vadības pārstāvji, darbinieki, ilggadēji Bankas sadarbības partneri un klienti.

BIZNESA MODEĻA IZMAIŅAS, KAS VEIKTAS, LAI NODROŠINĀTU NILLTF ATBILSTĪBAS STANDARTU IEVĒROŠANU

(norāda ievērojamas, nozīmīgas un ar būtisku ietekmi)

Atkarība no transakciju (maksājumu) biznesa un tā izmaiņas

Stingrāku CDD un riska mazināšanas pasākumu īstenošana, Bankas klientu bāzes izvērtēšana un atteikšanās no klientiem, kuru apkalpošana saistās ar pārāk augstu riska līmeni, komisiju ieņēmumu no maksājumiem, it īpaši ASV dolāros, samazinājums, 2017. gada 1. pusgadā, salīdzinot ar 2016. gada 1. pusgadu, ir 34,3%.

Biznesa virzienu dažādošana/ biznesa virzieni, kurus plāno attīstīt pārveidotajā biznesa modelī (ja biznesa modeli plānots mainīt)

ABLV grupas darbības stratēģija 2017. – 2020. gadam paredz biznesa modeļa pārveidošanu, mazinot ekspozīciju atbilstības riskiem. Galvenās darbības jomas - bankas pakalpojumi

uzņēmējiem – projektu un tirdzniecības finansēšana, aktīvu pārvaldīšana, konsultācijas.

Apgrozījuma samazinājums (izmaiņas) apkalpojot čaulas uzņēmumus

Uz 30.06.2017. čaulas kompāniju kredītu apgrozījuma īpatsvars kopējā Bankas klientu kredīta apgrozījumā, salīdzinot ar 30.09.2016. ir samazinājies par 5%.

Trūkumu novēršanas darbības pēc FKTK noteiktajām prasībām, ja tādas tikušas piemērotas (piemēram, noslēdzot administratīvos līgumus, FKTK vēstules, lēmumi)

Svarīgākās ar trūkumu novēršanu saistītās darbības:

- Klientu bāzes revīzija;
- Iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošana;
- Neatkarīga ASV konsultanta Bankas NILLTFN politikas un stratēģijas pārbaude;
- Darbinieku ACAMS sertifikācija (30.06.17. - 29 sertificēti speciālisti);
- ASV speciālista piesaistīšana, lai saņemtu konsultācijas NILLTFN jautājumos ASV atbilstības prasību kontekstā.

Prognozes, aprēķini, kas apliecina bankas izvēlētajā biznesa modeļa ilgtspējību tuvākajos 3 gados, ja ievērojami samazināsies apgrozījums, piemēram, neapkalpojot čaulas uzņēmumus

Saistībā ar klientu bāzes izvērtēšanu un atteikšanos no klientiem, kuru apkalpošana saistīta ar parāk augstu riska līmeni, samazināsies komisiju ieņēmumi no kontu atvēršanas un apkalpošanas, un maksājumiem, it īpaši ASV dolāros. Arī peļņa tuvākajos gados ir plānota mazāka nekā iepriekšējos gados. Pie stabila noguldījumu apjoma un klientu skaita pieauguma Banka plāno atgriezties nākamo triju gadu laikā.

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

Jaunas politikas un procedūru attīstība (pilnveide) ANO, ES, nacionālo finanšu sankciju atbilstības politikas pilnveide

Bankā ir izstrādāta un kopš 01.09.2016. ieviesta NILLTFN un sankciju politika.

Ārvalstu vienpusējo, eksteritoriālo, piemēram, OFAC sankciju ievērošanas politika, caurspīdīguma pieaugums (pieejamās informācijas kvalitātes uzlabošana par maksājumiem, publiski pieejamajām atskaitēm par atbilstības jomu utt.), vadības un/vai pārraudzības funkcijas stiprināšana (jauni darbinieki, ziņošanas vadlīnijas utt.)

Bankā ir īstenota Klientu darījumu un uzvedības kontroles sistēmas pilnveidošana, nodrošinot gan klientu, gan darījuma partneru pārbaudes pret OFAC sarakstiem, nosakot stingrākas

prasības un kontroli informācijai maksājumos un darījumus pamatojošiem dokumentiem, tādējādi nodrošinot caurspīdīguma pieaugumu (maksājumos pieejamās informācijas kvalitātes uzlabošana, utt.). Tika veikta Atbilstības pārvaldes un Finanšu uzskaites pārvaldes reorganizācija un darbinieku skaita, kas nodrošina atbilstības prasību izpildes nodrošināšanu un kontroli, palielināšana. Atbilstības pārvaldes darbinieku skaits tika palielināts no 92 personām 2015. gada decembrī līdz 104 personām 2016. gada decembrī.

Nozīmēts speciāls finanšu sankciju ievērošanas speciālists (funkcija)

Atbildīgs par iekšējās kontroles sistēmas izstrādi un pilnveidošanu attiecībā uz NILLTFN un sankciju jautājumiem Bankā ir Valdes loceklis, Atbilstības direktors (CCO). Bankā ir nozīmēts speciāls darbinieks (MLRO), kurš ir atbildīgs par ziņošanu attiecībā uz noziedzīgi iegūtiem līdzekļu legalizāciju Kontroles dienestam, kā arī likumā noteiktajos gadījumos – Valsts ieņēmumu dienestam. Kopš 18.08.2016. Bankā ir nozīmēts sankciju ievērošanas speciālists (SO).

IEKŠĒJĀ KONTROLE

Bankas iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošana aptver:

- Klientu NILLTF riska skaitliskās novērtēšanas ieviešanu;
- Kopējā NILLTF riska novērtējuma (overall ML/TF risk assessment) ieviešanu;
- Maksājumu online pārbaudes procesa ieviešanu;
- Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas (NILLTFN) un sankciju politikas ieviešanu;

- NILLTF riska ekspozīcijas rādītāju aprēķināšanas metodoloģijas ieviešanu, izmaiņas jaunu klientu akceptācijas politikā un procedūrās, tajā skaitā sadarbojoties ar aģentiem (trešajām personām);
- Klientu akceptācijas procesa pilnveidošanu;
- Maksājumu online un offline pārbaudes procesu pilnveidošanu;
- Klientu izpētes procesu pilnveidošanu;
- Aģentu un starpnieku uzskaites un pārbaudes procesa pilnveidošanu;

DARBINIEKU APMĀCĪBAS

2016. gadā un 2017. gada 1. pusgadā veiktās apmācības NILLTFN jomā, iekšējās / ārējās apmācības, darbinieku testēšanas un sertifikācijas rezultāti

Bankā ir pilnveidotas un atjaunotas iekšējās apmācības NILLTFN jomā - ir izstrādāts pamata un padziļinātais kurss. Šīs apmācības ir saistošas un obligātas visiem darbiniekiem, kuru amata pienākumiem nepieciešama atbilstoša NILLTFN apmācība.

Bankā ir izstrādāta speciāla e-apmācības sistēma, kas nodrošina katra darbinieka, tai skaitā jauno darbinieku zināšanu testēšanu un sertificēšanu.

2015./2016. gadā visi Bankas darbinieki tika apmācīti NILLTFN jomā.

Arī šobrīd Bankā notiek visu to darbinieku, kuru amats atbilst noteiktām kategorijām, atjaunotā pamata un padziļinātā kursa apmācība un zināšanu testēšana.

Banka ir izstrādājusi un apstiprinājusi darbinieku apmācību plānu 2017. gadam NILLTFN un atbilstības jomā. Atbilstoši šim plānam, tiek nodrošināta to darbinieku, kuru amats atbilst noteiktām kategorijām, ārējā apmācība, semināru, konferenču NILLTFN jomā apmeklēšana un līdzdalība.

Joprojām Bankā notiek darbinieku ACAMS sertifikācija, kā arī tiek izstrādāta atbilstoša programma ACAMS sertifikāta uzturēšanai.

Bankā uz 30.06.2017. ir 29 sertificēti CAMS speciālisti.

NEATKARĪGĀS NILLTFN IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS PĀRBAUDES

Neatkarīgo vērtētāju (konsultantu) pārbažu rezultāti, neatkarīgo pārbažu rekomendāciju ieviešanas līmenis, turpmākie soļi darbības uzlabošanas plānu ieviešanā, iekšējā audita iespējas veikt neatkarīgas pārbaudes NILLTF novēršanas jomā, citas ārējās neatkarīgās pārbaudes (auditi), to rezultāti

Banka uz 30.06.2017. ir ieviesusi lielāko daļu (~70%) neatkarīgā ASV konsultanta NILLTFN politikas un stratēģijas pārbaudes rekomendāciju. Rekomendācijas plānots pilnībā ieviest līdz 2017. gada beigām. Bankā ir uzsākts ieviesto rekomendāciju validācijas (izvērtēšanas) process, ko veic gan Iekšējā audita, gan Atbilstības ekspertu nozares.

Banka 2017. gada gada maijā veica klientu NILLTF riska skaitliskā novērtējuma noteikšanas metodoloģijas un piemērošanas pārbaudi, pieaicinot ārējos konsultantus. Ārējie konsultanti Bankas ieviesto modeli novērtēja kā atbilstošu FKTK prasībām. Visiem konsultanta ziņojumā ietvertajiem novērojumiem ir zems riska līmenis.

2018. gadā ir plānota jauna neatkarīga pārbaude NILLTF jomā, atbilstoši FKTK 154., 234. noteikumu prasībām.

AUTOMATIZĒTAS (IT) SISTĒMAS UN RĪKI

Banku pamatoperāciju programnodrošinājums

T24 - Temenos, CRM Bank - Client Relationship Management system. Tonbeller AG.

NILLTF novēršanas darījumu uzraudzības sistēmas

Siron AML, Siron KYC - Tonbeller AG, Open Text Content Suite, Open Text MBPM, Terrasoft RM.

Finanšu sankciju monitoringa sistēma

Siron Embargo, Siron KYC, Siron FATCA - Tonbeller AG, Open Text Content Suite, Open Text MBPM, Terrasoft RM.

Citi IT rīki un risinājumi

Temenos T24, Open Text Content Suite Management - Open Text, Canada. Open Text BPM - Open Text, Canada. Terrasoft CRM. AML&Sanctions Atlas - Promontory Compliance Solutions, LLC (USA).

Novērstie trūkumi, efektivitātes uzlabojumi, īpaši starptautisko finanšu sankciju vadībā

Banka pastāvīgi pilnveido esošās IT sistēmas.

KLIENTU UN BIZNESA VIRZIENU RISKU MAZINĀŠANA

Biznesa virzieni, no kuriem banka ir atteikusies

Banka ir noteikusi nevēlamo klientu loku, tai skaitā dokumentējot nevēlamo klientu NILLTFN riska pazīmes. Bankas nevēlamo klientu loku veido: čaulas bankas, institucionālie klienti, kas uztur darījuma attiecības ar čaulas bankām, naudas pakalpojumu brokeri, ārvalstu labdarības organizācijas, kā arī citi klienti, kuri atbilst Bankas noteiktajām nevēlamo klientu pazīmēm.

Paaugstināta riska klientu samazinājums

Bankas klientu bāze 2017. gada 1. pusgadā, salīdzinot ar 2015. gada beigām, samazinājās par gandrīz 20%, tai skaitā, Bankai pārtraucot darījuma attiecības ar klientiem, kuri radīja augstu reputācijas vai NILLTF risku.

izmaiņas klientu bāzē pēc jurisdikcijas (tabula, grafiks)

Banka apkalpo galvenokārt klientus no Baltijas un NVS valstīm.

PEP klientu skaita izmaiņas

PNP ārvalstu klientu skaits uz 30.06.2017., salīdzinot ar 31.12.2015. ir samazinājies par -26,7%.

Mērķa tirgi

Bankas mērķa profils ir uzņēmēji un biznesu īpašnieki no Latvijas, Baltijas, NVS, ES un citām mērķa reģiona valstīm.

Tendences klientu aktīvu strukturēšanā (piemēram, virzība no īstermiņa aktīviem uz garāka termiņa aktīviem, virzība no transakcijām uz ilgāka termiņa aktīvu izvietojumu pārvaldībai utt.)

Salīdzinot ar 31.12.2015. uz 30.06.2017., ir novērojams ieguldījumu apmēra pieaugums finanšu instrumentos.